

Ας προετοιμαστούμε για το «μη αναμενόμενο».

Στρατηγός Μιχαήλ Δημητρίου Κωσταράκος, Επίτιμος Αρχηγός ΓΕΕΘΑ.

‘Για μια Ελλάδα υπερήφανη και ισχυρή’.

Το Σαββατοκύριακο στα ΜΜΕ και στον ηλεκτρονικό τύπο αναφέρθηκε εκτενώς ότι η πολιτική και στρατιωτική ηγεσία επεξεργάζεται δύο τουλάχιστον «σενάρια» κλιμάκωσης της κατάστασης από την πλευρά των Τούρκων. Αυτή – εφόσον ισχύει κάτι τέτοιο - είναι κατά τη γνώμη μου μια σωστή επιτελική διαδικασία που οδηγεί στην εκτίμηση του πιθανότερου και πιο επικίνδυνου τρόπου ενέργειας του αντιπάλου και παράλληλα στη σύνταξη δικών μας σχεδίων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση τους.

Η αναφορά στα «σενάρια» όμως, έφερε στο μυαλό μου την περιφημη ρήση του Στρατάρχη Κόμη φον Μόλτκε «...Συχνά θα διαπιστώσεις ότι ο εχθρός έχει στη διάθεση του τρεις τρόπους δράσης, και από αυτούς τους τρεις τρόπους θα επιλέξει τον τέταρτο...». Και αυτό δυστυχώς είναι αλήθεια. Έχουμε να διαχειριστούμε μια κατάσταση που δημιουργείται από μια προβλέψιμη στρατιωτική μηχανή με ένα απόλυτα απρόβλεπτο ηγέτη. Χρόνια τώρα ετοιμαζόμαστε για την αντιμετώπιση μιας σημειακής, περιφερειακής, ευρύτερης ή καθολικής κρίσης με τη γείτονα χώρα. Αντ’ αυτών στο τριήμερο της Καθαράς Δευτέρας συνέβη κάτι απρόβλεπτο. Δεν ήταν αναμενόμενο, τουλάχιστον με τον κοινό νου, ότι ο κ. Ερντογάν θα εργαλειοποιούσε μαζικά και σε ελάχιστο χρόνο, το Μεταναστευτικό, όχι στο Αιγαίο αλλά σε μία Πύλη Εισόδου στον Έβρο, με σκοπό να αποσταθεροποιήσει την Ελλάδα, να εκβιάσει την Ευρώπη και να αποσιωπήσει, εκμεταλλευτεί και κεφαλαιοποιήσει τη δυσαρέσκεια και τις δυσάρεστες στρατιωτικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της εμπλοκής του

στη Συρία. Το αν η ενέργεια αυτή αντιμετωπίστηκε επιτυχώς, αυτό τιμά την ηγεσία και τα στελέχη που επιφορτίστηκαν με την αντιμετώπιση της. Παρόλα αυτά ο αντίπαλος συνεχίζει να είναι απρόβλεπτος.

Για τα σχέδια που θα προετοιμάσουμε και πάλι η ρήση του Στρατάρχη φον Μόλτκε συνεχίζει να είναι απόλυτα «βασανιστική» για όλους μας: «Κανένα επιχειρησιακό σχέδιο δεν αντέχει μετά την πρώτη επαφή με τον εχθρό...» Σίγουρα όμως τα σχέδια αντιμετώπισης πρέπει να εκπονηθούν γιατί με βάση αυτά θα προσανατολίσουμε τις δυνατότητες μας και θα εστιάσουμε την διανοητική μας προσπάθεια προς την κατεύθυνση που αυτά θα μας υποδείξουν. Αρκεί όλα αυτά να μην απέχουν πολύ ή να μην είναι εκ διαμέτρου αντίθετα από την πραγματικότητα όταν αυτή θα μας αποκαλυφθεί, γιατί αν συμβεί αυτό, αν είμαστε «αλλού» δηλαδή, για την αντιμετώπιση της νέας καταστάσεώς θα χαθεί καθοριστικός και πολύτιμος χρόνος.

Συνεπώς, κατά τη γνώμη μου πρέπει να συνεχίσουμε να παρακολουθούμε και να εκτιμούμε τον αντίπαλο και να σχεδιάζουμε συνεχώς και λεπτομερώς την αντιμετώπιση των ενεργειών του, έστω όπως εμείς τις αναμένουμε, γιατί όπως εξήγησε ο Αϊζενχάουερ «...Το σχέδιο δεν είναι τίποτα, η σχεδίαση είναι τα πάντα...». Διανοητικά όμως, πέρα από την απτή σχεδίαση, πρέπει να προετοιμαστούμε για την αντιμετώπιση εκείνης της εχθρικής ενέργειας που δεν είχαμε προβλέψει ή φανταστεί. Και όχι μόνο διανοητικά. Η διάταξη, η οργάνωση, η ετοιμότητα και ο εξοπλισμός των Ενόπλων Δυνάμεων αλλά και η οργανωτική και διανοητική προετοιμασία κυρίως των αρμόδιων ηγεσιών αλλά και Επιτελείων πρέπει επίσης να ανταποκρίνεται σε αυτή την αναμονή του «μη αναμενόμενου».

Ας μη γελιόμαστε όμως. Μια τέτοια τακτική και οργάνωση, στην πραγματικότητα αυστηρά προσαρμοσμένη στην εκτέλεση της δικής μας αποστολής και όχι στην αγωνία της πρόβλεψης των εχθρικών ενεργειών, απαιτεί και μία άλλη προσωπική συγκρότηση. Απαιτεί διευρυμένους ορίζοντες, πρωτοβουλία, αυτοπεποίθηση, δυνατότητα λήψεως αποφάσεων, υψηλή επαγγελματική συγκρότηση και στρατηγική σκέψη σε όλα τα επίπεδα. Κανένας δεν πρέπει να περιμένει να τον διατάξουν τι να κάνει (εξάλλου δεν υπάρχει χρόνος γι' αυτό), γιατί πρέπει να ξέρει εκ των προτέρων ποιες είναι οι ενέργειες που πρέπει να υλοποιήσει για να εκτελέσει την αποστολή που εξ' αρχής του έχει ανατεθεί.

Στην πραγματικότητα, αυτοί που είναι επιφορτισμένοι για την αντιμετώπιση των ενεργειών των αντιπάλων πρέπει να είναι έτοιμοι να ανασχέσουν άμεσα την πίεση και να τιθασεύσουν και να εκμεταλλευτούν το

χάος, την αμηχανία, την αδράνεια και την έκπληξη που προκαλεί μία μη αναμενόμενη εχθρική ενέργεια. Αν η ηγεσία και τα στελέχη μας αισθάνονται ότι δεν έχουν την κατάλληλη εκπαίδευση, συγκρότηση και νοοτροπία γι' αυτό, λόγω διαφορετικής προσωπικής και επαγγελματικής προσέγγισης μέχρι τώρα, θα πρέπει να αναθεωρήσουν τις απόψεις τους και να γίνουν άμεσα ικανοί να αντιμετωπίζουν αυτό που δεν πέρασε ποτέ από το μυαλό τους. Να περιμένουν και να αντιμετωπίσουν με επιτυχία το απόλυτα «μη αναμενόμενο».

Οι περιστάσεις απαιτούν να διαβεβαιώσουν σιωπηλά, και εμάς αλλά και τον εαυτό τους, ότι είναι έτοιμοι να αντιμετωπίσουν κάτι τέτοιο, και πάνω από όλα να το αντιμετωπίσουν με επιτυχία. Δυστυχώς, δεν έχουν και δεν έχουμε καμμία άλλη επιλογή.

**Στρατηγός Μιχαήλ Δημητρίου Κωσταράκος, Επίτιμος Αρχηγός ΓΕΕΘΑ
π. Πρόεδρος της Στρατιωτικής Επιτροπής της ΕΕ.**